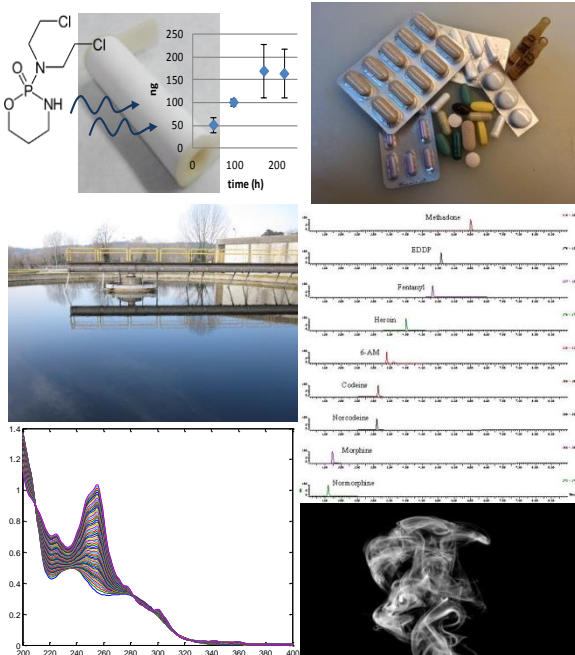

SISENA JORNADA

MEDI AMBIENT I SOCIETAT: PAUTES PER A LA GESTIÓ AMBIENTAL

$$PECs \text{ (ng L}^{-1}\text{)} = \frac{\text{consumption} \times F_{exc} \times (1 - F_{wwtp})}{WW \times \text{inhab} \times \text{inhab} \times \text{dilution}} \cdot 10^9$$

DILLUNS 6 DE JUNY DE 2016

Sala Prat de la Riba

Institut d'Estudis Catalans

C/ del Carme, 47

08001 Barcelona

PRESENTACIÓ

Per commemorar el Dia Mundial del Medi Ambient, el dia 6 de juny celebrem la sisena edició de la jornada **Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental**. Actualment, vivim en una societat en què l'ús de fàrmacs representa una pràctica quotidiana i generalitzada tant per part de la població general com dels esportistes. A més, en les societats avançades hi ha un consum creixent de drogues d'abús. La gran quantitat de fàrmacs i drogues utilitzats amb finalitats terapèutiques en l'esport i en veterinària així com l'ús de drogues d'abús en activitats d'esbarjo han fet augmentar la preocupació de la societat pel possible impacte que poden representar per al medi ambient. Normalment, no som conscients que els productes químics que utilitzem diàriament poden esdevenir contaminants ambientals. Aquests compostos, un cop en el medi ambient, es converteixen en compostos xenobiòtics, és a dir, estranys per als organismes. Representen un risc per als ecosistemes aquàtics i, especialment, per a la fauna, ja que produeixen efectes neurotòxics, de disrupció endocrina i poden afectar la reproducció i supervivència de les espècies. Hom es pot preguntar com arriba un fàrmac o una droga al riu. El seu cicle de vida és ben conegut: un cop consumit, una part s'excreta en forma de metabòlit o com a producte parental i entra a la xarxa de clavegueram, d'on les aigües es transporten a la depuradora i, un cop tractades, s'alliberen al riu. En aquest procés hi ha compostos que no s'eliminen i acaben abocant-se al riu. A Catalunya s'utilitzen anualment tones de fàrmacs i drogues i, consegüentment, en els rius es detecten de manera constant a concentracions de µg/L. En aquestes jornades es pretén presentar els fàrmacs i les drogues més consumits, els mètodes d'anàlisi i control i els efectes que produeixen en el medi ambient.

Tanmateix, l'objectiu final de les jornades és, un cop més, fomentar la igualtat d'oportunitats entre homes i dones en el món de la recerca i, per tant, totes les

presentacions seran a càrrec d'investigadores. La seva tasca i les línies de recerca que realitzen i lideren permeten garantir i promoure la investigació relacionada amb la presència i el control de fàrmacs i drogues que es duu a terme a Catalunya.

Des d'un inici, Dones d'Avui.Cat, una associació que promou el reconeixement de les dones en l'àmbit social, familiar i professional, ha donat suport a les jornades. Gràcies a aquest suport, a la contribució altruista de les ponents i a l'elevada participació en les jornades, aquestes es poden celebrar de manera anual, amb l'únic objectiu de donar a conèixer la recerca i les activitats que lideren dones investigadores i fomentar llur participació en el món científic.

Ens plau, doncs, convidar-vos a participar en la jornada, i esperem que sigui beneficiosa per a intercanviar coneixements i per a ampliar el cercle de relacions personals i professionals.

COMITÈ ORGANITZADOR

Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC. C/ de Jordi Girona, 18, 08034 Barcelona. Tel. 934 006 133 (Sílvia Lacorte)

M. Rosa Boleda, mboledav@aiguesdebarcelona.cat

Rosa Bruguera, correu@donesavui.cat

M. Teresa Galceran, mtgalceran@ub.edu

Pilar Fernández, pfrqam@cid.csic.es

Sílvia Lacorte, sibqam@cid.csic.es

Cinta Porte, cpvqam@cid.csic.es

ACTE ORGANITZAT CONJUNTAMENT PER

Dones d'Avui.Cat

Societat Catalana de Química, IEC

CETAqua

PROGRAMA

9.00-9.15 h Presentació i benvinguda

Rosa Bruguera, presidenta de Dones d'Avui.Cat.

Nora Ventosa, vicepresidenta de la Societat Catalana de Química de l'Institut d'Estudis Catalans.

Sessió 1. Drogues

9.15-9.45 h

«Noves drogues i nous patrons de consum. Què es consumeix quan se surt de festa?»

Mireia Ventura, Energy Control, ABD.

9.45-10.15 h

«Control del dopatge: a la recerca de biomarcadors de l'ús de substàncies prohibides en l'esport»

Rosa Ventura, Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM).

10.15-10.45 h

«Presència de drogues d'abús en el cicle integral de l'aigua a Catalunya»

Maria Huerta, Laboratori de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

10.45-11.15 h Pausa i cafè

Sessió 2. Fàrmacs

11.15-11.45 h

«Consum i destí dels fàrmacs citostàtics: un nou risc per al medi aquàtic?»

Helena Franquet-Griell, Departament de Química Ambiental, IDAEA-CSIC.

11.45-12.15 h

«Fàrmacs en aigües residuals: presència, eliminació i destí en tractaments convencionals»

Meritxell Gros, Institut Català de Recerca de l'Aigua.

12.15-12.45 h

«Anàlisi, presència i comportament dels fàrmacs en l'aigua: del riu a l'aixeta»

M. Rosa Boleda, Aigües de Barcelona.

12.45-13.15 h

«Toxicitat i mode d'acció de fàrmacs en organismes aquàtics»

Cinta Porte, Departament de Química Ambiental, IDAEA-CSIC.

13.15-13.30 h Discussió i cloenda

M. Teresa Galceran, del Departament de Química Analítica de la Universitat de Barcelona, i Sílvia Lacorte, del Departament de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC.

SOL·LICITUD D'INSCRIPCIÓ

L'assistència a la jornada és gratuïta. Per raons organitzatives, cal que les persones interessades formalitzin la inscripció abans del 3 de juny emplenant aquest [formulari](#) en línia.

SECRETARIA

Helena Franquet
Dept. de Química Ambiental de l'IDAEA-CSIC
Tel.: 934 006 100 (ext. 5212) o 934 006 133
Fax: 932 045 904
A/e: hfgqam@cid.csic.es

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, us informem que les vostres dades seran incorporades en un fitxer que és responsabilitat de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la finalitat de gestionar l'acte al qual us inscriviu i de fer-vos arribar comunicacions de les activitats i publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans i de les seves societats filials. Podeu exercir els drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició de les vostres dades personals adreçant-vos per escrit a l'Institut d'Estudis Catalans (carrer del Carme, 47, 08001 Barcelona) o bé enviant un correu electrònic a l'adreça lopd@iec.cat.